

Reading Dimitris Liantinis' TA EΛΛΗΝΙΚΑ: Towards an experiential and comprehensive methodology for the teaching of Greek as a second language

Adrahtas, V.

Abstract: Dimitris Liantinis' TA EΛΛΗΝΙΚΑ is probably the more revolutionary statement ever put forward by a philologist with regards to the teaching of Greek. One of the cardinal assumptions of the author is that the established model –the syntactico-grammatical approach– has proven devastating mainly because of the Neo-Hellenic philological tradition. The programmatic division between Ancient and Modern, the creeping inferiority complex of the linguistic consciousness of Modern Greeks, the monolithic and by extension binding usage of syntax and grammar within the practice of teaching, as well as the alienation of language learning from the broader context of the life and history to which it inherently belongs, all these constitute the basic causal factors that have generated the crisis that Greek is undergoing on multiple levels.

Indirectly but unequivocally, Liantinis proposes the adoption of a pedagogical and teaching model which we could call 'experiential and comprehensive methodology'; on the one hand, 'experiential', because it is orientated towards the total (intellectual, emotional, moral and aesthetic) participation of both student and teacher in the experience of teaching/learning, and on the other hand 'comprehensive', for this experience is realised thanks to the coordinated utilisation of the multiple fields of reference and usage of the language (speech, literature, folk culture, religion, science, etc.). To put it succinctly, an experiential and comprehensive methodology with regards to the teaching of Greek brings forth and at the same time confirms its fundamental place within the Hellenic way of living.

Liantinis' approach, of course, does not refer to Greek as a second language, and thus it does not take into account the terms and conditions of such a kind of Greek. Nevertheless, his whole rationale holds its full force and importance; an importance, though, that has to be specified in light of questions such as the following: a) What could we define as the crisis of Greek in the context of the Hellenic-Australian condition? b) Which are the basic factors responsible for the emergence and perpetuation of this crisis? c) If its resolution cannot be effected by the same terms that Liantinis has in mind in the case of Modern Greek society, which precisely are the new terms that could make possible such an endeavour? Lastly, d) which 'blind spots' could the utilisation of Liantinis' model on the part of own educators bring to light, and which are then the conclusions that could be drawn in general concerning the possibilities and limitations in the teaching of Greek?

Keywords: Greek, second language, Liantinis

Short Bio

Dr Vassilis Adrahtas holds a BD(Hons) and an MPhil in Studies in Religion from the National University of Athens. He also holds a PhD in Sociology (Panteion University) and a PhD in Studies in Religion (University of Sydney). Since 2002 he has taught at a number of universities both in Greece and Australia. He is the author of five books and numerous articles in academic journals and collective volumes. Regarding the teaching of Greek, his experience comes from all levels of education and pertains to both Modern and Classical Greek. He is Vice President of the Education Committee of AHEPA NSW and coordinator of the language program of the *AHEPA Hellenic Academy - PAIDEIA*.

Διαβάζοντας ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ του Δημήτρη Λιαντίνη: προς μία βιωματική και περιεκτική μεθοδολογία για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας

Αδραχτάς, Β.

Περίληψη: Το βιβλίο ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ του Δημήτρη Λιαντίνη αποτελεί ίσως την πιο επαναστατική πρόταση που διατυπώθηκε ποτέ από φιλόλογο όσον αφορά τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας. Μία από τις βασικές θέσεις του συγγραφέα είναι ότι ο καθιερωμένος τρόπος –η συντακτικο-γραμματική προσπέλαση– έχει αποδειχθεί καταστροφικός υπαιτιότητα κυρίως της νεοελληνικής φιλολογικής παράδοσης. Ο προγραμματικός διαχωρισμός Αρχαίων και Νέων, το υπέρπον αίσθημα κατωτερότητας της νεοελληνικής γλωσσικής συνείδησης, η μονολιθική και κατ' επέκταση δεσμευτική θεώρηση του συντακτικού και της γραμματικής στην εκπαιδευτική πρακτική, καθώς και η αλλοτρίωση της γλωσσικής μάθησης από το ευρύτερο πλαίσιο της ζωής και της ιστορίας στο οποίο οργανικά ανήκει, αποτελούν τους κύριους γενεσιουργούς παράγοντες της κρίσης που διέρχεται σε πολλαπλά επίπεδα της Ελληνική γλώσσα.

Εμμέσως πλην σαφώς, ο Λιαντίνης προτείνει την υιοθέτηση ενός παιδαγωγικού και διδακτικού μοντέλου που θα μπορούσαμε να το ονομάσουμε «βιωματική και περιεκτική μεθοδολογία»: αφενός μεν «βιωματική», διότι προσανατολίζεται στη συνολική (διανοητική, συναισθηματική, ηθική και αισθητική) συμμετοχή μαθητή και δασκάλου στην εμπειρία της διδασκαλίας, αφετέρου δε «περιεκτική», διότι η εν λόγω εμπειρία πραγματώνεται χάρη στη συντονισμένη αξιοποίηση πολλαπλών πεδίων αναφοράς και λειτουργίας της γλώσσας (προφορικός λόγος, λογοτεχνία, καθημερινότητα, λαϊκός πολιτισμός, θρησκευτικότητα, επιστήμη, κ.ά.). Με λίγα λόγια, μία βιωματική και περιεκτική μεθοδολογία όσον αφορά τη διδασκαλία της Ελληνικής αναδεικνύει και ταυτόχρονα επιβεβαιώνει τη θεμελιακή θέση της εντός του ελληνικού τρόπου ζωής.

Η προσέγγιση του Λιαντίνης, βέβαια, δεν αναφέρεται στην Ελληνική ως δεύτερη γλώσσα κι άρα δεν λαμβάνει υπόψη της τους όρους και τις συνθήκες μιας τέτοιας Ελληνικής. Παρόλα αυτά, η προβληματική του διατηρεί στο ακέραιο τη σπουδαιότητά της, μια σπουδαιότητα που πρέπει εντούτοις να εξειδικευθεί υπό το πρίσμα ερωτημάτων όπως τα εξής: α) Τι θα μπορούσε να προσδιοριστεί ως κρίση της Ελληνικής στο πλαίσιο της ελληνο-αυστραλιανής συνθήκης; β) Ποιοι είναι οι βασικοί παράγοντες που ευθύνονται για την εμφάνιση και διαίωση αυτής της κρίσης; γ) Αν η αντιμετώπισή της δεν μπορεί να γίνει με τους ίδιους όρους που ονοματίζει ο Λιαντίνης στην περίπτωση της νεοελληνικής κοινωνίας, ποιοι ακριβώς θα μπορούσαν να είναι οι νέοι όροι που θα καθιστούσαν εφικτό κάτι τέτοιο; Τέλος, δ) η αξιοποίηση του μοντέλου που προτείνει ο Λιαντίνης εκ μέρους της εκπαιδευτικής κοινότητας της καθ' ημάς Ομογένειας ποια «τυφλά σημεία» της προσέγγισής του θα μπορούσε να φέρει στο φως και ποια συμπεράσματα θα προέκυπταν γενικότερα για τις δυνατότητες και τα όρια της διδασκαλίας της Ελληνικής;